

...næringslivet i Oslo-området i Norge.
nerudvegen i Ottestad.
Høyeste hastighet var 56
km/t.

Ble skoløs

LØTEN: Ei dame fra Hedmarken var i går til behandling ved Løten fysioteam. Før hun gikk inn til behandlingen satte hun fra seg skoene på venteværelset. Da hun kom ut igjen var skoene borte. Damen måtte låne sko for å komme seg hjem, og nå er hun spent på om noen av de andre besøkende kan ha tatt feil.

Geno i Hamar legger ti millioner kroner inn i nye

Bio Kapital AS og håper på det dobbelte fra nye partnere. Dermed tar norske storfiebønder et stort sprang inn i framtiden.

HAMMAR: «Sats på forskning og utvikling» sier alle. Avls- og semin-

FRANK BRANDSAS
918 28 968
for@h-a.no

organisasjonen Geno, eid av rundt 14.000 norske storfiebønder, har gjort det lenge.

Selskapet med hovedkontor i Hamar, og 270 ansatte over hele landet, har i flere år brukt mange

millioner kroner på forskning og utvikling.

Genos hovedprodukt er levende sæddeller fra NRF-økser (Norsk Rødt Fe).

Nå tar Geno forskning og utvikling et langt trinn videre ved å flytte flere datterselskap fra Geno til foreløpig heleide Bio Kapital AS.

Satser 10 millioner

Geno har opprettet selskapet Bio Kapital AS med en aksjekapital på to millioner kroner. I tillegg har

Geno lagt inn et overkursfond på åtte millioner kroner.

Nå håper og tror Geno at andre selskap vil kjøpe seg inn, slik at kapitalen helst kommer opp i 30 millioner kroner.

«Vi opplever en positiv interesse, men er realistiske på at kapital til denne type selskap ikke akkurat er i medvind i dag, sier Genosjef Sverre Bjørnstad (49). Han er styreleder i det nye selskapet. I en overgangsperiode vil han også være daglig leder.

30 år i kamp mot sidemålet

På dagen 30 år etter Norsk Språkforening ble stiftet, avsluttet primus

motor Bjørn Kristen Ørbæk fra Hamar sin kamp mot sidemålet i norskfaget med å spille ballen over til politikerne.

LARS LILLEMOR

02318 - lil@h-a.no

OSLO/HAMAR: Mandag 3. november møtte Ørbæk politikere fra Hedmarksbenken på Stortinget, hvor han overrakte språkforenings opprop mot tvungen sidemålsopplæring, nedfelt i en, etter foreningens syn, uverdigg språkløvsom åpen for at mindretallspråket nynorsk lever som en hellig ku-

i skoleverket og statsadministrasjonen.

I oppropet oppfordres stortingspolitikere til å forlate partibåsene til fordel for et tverrpolitisk samarbeide om en ny språkpolitikk til beste for det store flertallet av befolkningen. Målet er å få språksriden høyt opp på dagsordenen til stortingsvalget neste år.

Foreldet språkpolitikk

– Partiene, særlig på venstresiden, diskuterer ikke språkpolitikk. Emnet ligger dødt, og det gjør at de stivner. Og Arbeiderpartiet har spilt kortene over bordet til de borgerlige, sier Ørbæk, som legger til at målloven av 1980 må revideres.

– Partiene som fortsetter å favorisere språklige særinteresser i strid med befolkningens behov, vil etter hvert få store vanskeligh-

ter med å forsvare en foreldet språkpolitikk i et moderne samfunn, sier Ørbæk.

Han mener det er et symptom at Trygve Magnus Slagsvold Vedum fra Sentepartiet var den eneste fra regeringspartiene som møtte opp da språkforenningen var på Stortinget.

Slagsvold Vedum erklærte seg på stedefuening i budskapet. Storetorene fikk Ørbæk fra Høyres Gunnar A. Gundersen og Per Roar Bredvold i Fremskrittspartiet.

Forvirrende

Som pensjonert språklærer er det særlig den obligatoriske sidemålsopplæringen Ørbæk vil avskaffe. Han mener sidemålsopplæringen skaper språkføring og motvilje mot norskfaget blant mange elever.

– Nynorskkravet er heller ikke

til hjelp for innvandrerne som skal lære norsk. Det er forvirrende og diskriminerende, da det i mange offentlige stillinger er krav om å beherske begge målformer, hevder Ørbæk, som også mener dyslektikere lider under at de må forholde seg til to skriftspråk.

Ikke vår identitet

– Er det sidemålet eller nynorsk du vil til livs?

– Ingen av delene, men sidemål må være valgfritt med vekt på poesi og prosa. Det kan faktisk øke forståelsen og interessen for nynorsk.

– Dialektene ligger i bunnen for språkforskning. Dialektene i Hedmark er ikke forankret i nynorsk. De er sterke og egenartede med røtter i gammel norsk, preget av trykk på første stavelse og dativformer, samt kløvd infinitiv. At al-

le kan finne igjen noe av dialekten sin i nynorsk er tull. Nynorsk er ikke vår identitet, slår hedmarkingen fast.

Ikke dø i synden

I en alder av 71 år trekker han seg fra aktiv deltakelse i språksriden. Han har i den senere tid vært sentral i språkdebatten som har rast i HAs spalter, med til tider frisk vind og høy temperatur.

– Nå setter jeg sluttsrek, men jeg lover at Norsk Språkforening fortsetter å holde fullt trykk på saken. Politikerne skal ikke få dø i synden, sier Ørbæk.

Nå vil den gamle skolemester egne all sin tid til sin lidenskap nummer to, musikken.

– Med jazzbandet Take Five planlegger jeg nå en forestilling i grenselandet mellom konsert og kåseri, sier Bjørn Kristen Ørbæk.